

การสร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์คนร้อยกรอง
สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่สี่

นางสาวฤพา ชนาคราม

003380

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

117061404

CONSTRUCTION OF A CREATIVE POETRY WRITING WORKBOOK
FOR PRATHOM SUKSA FOUR

Miss Yupha Khanoncram

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เป็นบันทึกฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....

(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเมฆะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ผู้ทรงอุดมคุณ ..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์สมเกียรติ อมรวิจิณ)

..... ผู้ทรงอุดมคุณ ..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์จำปี พ สุวิทย)

..... ผู้ทรงอุดมคุณ ..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประคอง กรณสูตร)

..... ผู้ทรงอุดมคุณ ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติภวี บุญเชื้อ)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติภวี บุญเชื้อ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การสร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์งานร้อยกรองสำหรับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4

โดย นางสาวญาดา ชนกวนคราม

แผนกวิชา ประถมศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ด้านร้อยกรองสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่สี่

ชื่อ นางสาวยุพา ขันโจนคราม แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ด้านร้อยกรองสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครุภำพไทยในระดับประถมศึกษาที่มีต่อแบบฝึกที่สร้างขึ้น

วิธีดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความคิดสร้างสรรค์และลักษณะแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ด้านร้อยกรองจากเอกสารและรายงานการวิจัยต่าง ๆ ตลอดจนศึกษาหลักสูตรและแบบเรียนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนตน แล้วจึงทดลองสร้างแบบฝึกขึ้นโดยอาศัยแนวทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ดเป็นหลัก จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบฝึกดังกล่าวไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย เพื่อให้ช่วยพิจารณาเนื้อหาและลักษณะของแบบฝึกที่สร้างขึ้น หลังจากปรับปรุงแก้ไขคำนภาษาให้สละสลวยยิ่งขึ้นแล้ว จึงนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๒ คน ๘ และนักเรียนชั้นประถมปีที่สี่ ๓๐ คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขในด้านความยากง่ายและความเหมาะสม ของแบบฝึก หลังจากที่ได้ปรับปรุงแบบฝึกแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกที่สร้างขึ้น โดยนำไปให้ครุภำพไทยในโรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนประถมสาธิต จำนวน 100 คน พิจารณาด้วยความเหมาะสมของแบบฝึกดังกล่าว โดยวิธีประเมินค่า หลังจากนั้นได้รายการความคิดเห็นจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย

(Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบ
ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูในโรงเรียนทั้ง 2 สังกัด โดยการทดสอบค่า z

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ครูกาชาไทยในโรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนประถมสามัญศึกษามีความเห็นตรงกันว่าแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ค่าน้อยกรองนี้เป็นแบบฝึกที่น่าไปใช้ประกอบการสอน เขียนร้อยกรองในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ โดยavg- หมายความว่า ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูในโรงเรียนทั้ง 2 สังกัด ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Construction of a Creative Poetry Writing Workbook
for Prathom Suksa Four

Name   Miss Yupha Khanoncram
Department of Elementary Education

Academic Year   1976

ABSTRACT

Purposes :

The purpose of this research was to construct a creative workbook on poetry writing for Prathom Suksa Four and also to study the opinion towards the usage of this workbook of the Language Arts Teachers in the Elementary Level.

Procedures :

In order to construct a particular workbook on poetry writing for the forth grade level, the researcher had studied the Theories of Creativity from many text books and a number of Researches, including Guilford's ideas on Creativity Theory. Before the implementation of the workbook, the researcher took it to some of the Experts to get the approval on forms and content in it. After the researcher had made the first try out with 2 fifth grade students and 30 forth grade students to gain the confidence on the performance, the researcher designed the questionnairs for 100 Language Arts

Teachers in the Elementary Level in order to know whether it was valid and usable for the students in forth grade. Those teachers were from the Government Elementary Schools and the Demonstration Schools. All data gathered were analyzed. The "z" test was used to discern differences in opinions between the teachers from the Government Elementary Schools and the Demonstration Schools.

Results :

The results of the analysis indicated that The Creative Poetry Writing Workbook was really suitable to be used for Prathom Suksa . Four Students. The opinions of the teachers from both the Government Elementary Schools and the Demonstration Schools were the same on the quality and Validity of the workbook. There was no statistically significant difference between the mean of the rating-scale scores from each group, at the .01 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างมากจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยาศีล บุญชื่อ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย โดยกรุณารับคำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจอย่างดีเยี่ยม และรองศาสตราจารย์ประคอง ธรรมสูตร ช่วยกรุณารับคำแนะนำ เกี่ยวกับการวิเคราะห์และหาค่าทางสถิติ นอกจากนี้ศาสตราจารย์สุระปะนีย์ นาครทรรพ ศาสตราจารย์คำไฟ สุริทกุล ยังได้กรุณารับคำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการดำเนินการวิจัยนี้ มาตั้งแต่ต้น ในที่สุดงานวิจัยครั้งนี้จึงสำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอสักขานี้ในความกรุณาที่ได้รับ จากคณาจารย์ทุกท่านที่กล่าวมาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยได้ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ตลอดจนอาจารย์ ที่สอนภาษาไทยของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร โรงเรียนสาธิต วิทยาลัยคุณบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โรงเรียนสามัญราชวินิจ โรงเรียนอนุบาลวัดนังนอง และโรงเรียนวัดหนัง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือมาโดยตลอด.

ผู้ฯ ขอขอบคุณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๔
กิติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางปีระกอบ	๑๖
รายการภาพประกอบ	๒๒

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อทดลองเบื้องต้น	7
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
คำจำกัดความในการวิจัย	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายของรอยกรอง	10
ลักษณะการสร้างสรรค์	17
การสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	21
การสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์ด้านรอยกรองสำหรับเด็ก	23

บทบาทของครูในการสอนเขียนร้อยกรอง	33
เกณฑ์ในการประเมินผลงานสร้างสรรค์ด้านร้อยกรองของเด็ก	34
๓ วิธีดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล	38
การเตรียมตัวเพื่อคำดำเนินการวิจัย	38
การดำเนินงานการวิจัย	40
การสร้างเครื่องมือ	40
การเลือกหัวข้อ Yang ประชากร	42
การคำดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
๕ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผลการวิจัย	70
ขอเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	81
ประวัติการศึกษา	160

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนครูที่สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรม สามัญศึกษาที่จัดการเป็นโรงเรียนตัวอย่าง...	42
2 จำนวนครูที่สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมสาธิต ...	43
3 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครุภำพภาษาไทย โรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา ^{ที่ ๑} และโรงเรียนประถมสาธิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบฝึกหัดนี้ ทวाचัยเรื่อง ลักษณะของคำร้อยกรอง	49
4 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครุภำพภาษาไทย โรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา ^{ที่ ๒} และโรงเรียนประถมสาธิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบฝึกหัดนี้ ทวัชัยเรื่อง สัมผัสสระ... ...	51
5 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครุภำพภาษาไทย โรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา ^{ที่ ๓} และโรงเรียนประถมสาธิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบฝึกหัดนี้ ทวัชัยเรื่อง คำคล้องจอง ...	53
6 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครุภำพภาษาไทย โรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา ^{ที่ ๔} และโรงเรียนประถมสาธิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบฝึกหัดนี้ ทวัชัยเรื่อง สัมผัสอักษร.	55
7 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครุภำพภาษาไทย โรงเรียนประถมของกรมสามัญศึกษา ^{ที่ ๕} และโรงเรียนประถมสาธิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบฝึกหัดนี้ ทวัชัยเรื่อง การฝึกจินตนาการและความคิดทางร้อยกรอง.	57

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงแนวความคิดเกี่ยวกับการคิดแบบสร้างสรรค์ของ กิลฟอร์ด...	40
2	แผนภูมิแสดงโครงสร้างแบบฝึกการเรียนแบบสร้างสรรค์ด้าน ^{๔๘} ร้อยกรอง...	41

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**